

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

SMERNICA SVF NA OCHRANU OSÔB VO VOLEJBALÉ



Táto smernica sa vzťahuje na všetky osoby vo volejbale, najmä hráčov a hráčky, deti a mládež bez ohľadu na vek, pohlavie alebo úroveň výkonnosti.

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Táto smernica ponúka komplexný rámec na ochranu osôb vo volejbale, pričom zdôrazňuje prevenciu, detekciu a reakciu na zneužívanie osôb a násilie. Vypracovaná pre trénerov, učiteľov, školiteľov a ďalšie zainteresované osoby. Smernica zdôrazňuje povinnosť vytvárať bezpečné a podporné prostredie, ktoré uprednostňuje komfort športovcov.

Smernica uvádza desať základných princípov bezpečnosti, vrátane rešpektovania práv. Podporuje informovanosť, vzdelávanie a prísne dodržiavanie zásad ochrany osôb. Smernica podrobne opisuje rôzne typy zneužívania – zanedbávanie, fyzické, emocionálne a sexuálne – ako aj indikátory pre každý typ vrátane behaviorálnych a fyzických znakov.

Uvádzajú sa profily obetí, páchateľov a svedkov, aby pomohli pri identifikácii a pochopení osôb zapojených do zneužívania.

Zdôrazňuje sa štruktúrovaný prístup k riešeniu prípadov zneužívania prostredníctvom trojúrovňového systému, ktorý kategorizuje závažnosť a reakciu. Tréneri a kluby sú povzbudzovaní zasahovať na každej úrovni na ochranu športovcov a predchádzanie eskalácii, pričom v prípade potreby zapájajú externé orgány.

Smernica podporuje vytvorenie tímu na ochranu osôb vo volejbalových kluboch, pozostávajúceho z odborníkov schopných efektívne reagovať na prípady násilia.

Zároveň vyzýva na dôkladné hodnotenie rizík, transparentnú komunikáciu a spoluprácu medzi verejnými inštitúciami, rodinami a komunitnými organizáciami.

Táto smernica tiež zdôrazňuje úlohu volejbalu pri podpore pozitívnych hodnôt a prevencii násilia prostredníctvom inklúzie, fair play a tímovej spolupráce.

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Úvod:

Športovanie zohráva kľúčovú úlohu vo vývoji jednotlivcov, keďže prispieva k rozvoju sociálnych, motorických a psychických zručností, ktoré sú nevyhnutné pre ich celkový osobnostný rast a pohodu. Šport by mal byť pre každého príjemnou, zdravou a pozitívnou skúsenosťou.

Vzhľadom na to, že športovci trávajú značné množstvo času v športových kluboch a organizáciách, je nevyhnutné, aby pôsobili v bezpečnom, pozitívnom a podpornom prostredí, kde sa rozvíjajú univerzálne hodnoty ako čestnosť, tímová spolupráca a fair play.

Volejbal je dynamický bezkontaktný tímový šport, ktorý spája kreativitu, súťaživosť a zábavu. Je vhodný pre osoby všetkých vekových kategórií a výkonnostných úrovní a prispieva k rozvoju zručností a vlastností dôležitých pre zdravý životný štýl.

Ide o inkluzívny šport, ktorý podporuje fair play, rešpekt a integritu a je otvorený všetkým osobám bez ohľadu na ich vek, pohlavie, výkonnostnú úroveň či osobné zázemie.

Čo je safeguarding?

Ochrana osôb zabezpečuje, že všetky zapojené osoby prijímajú primerané opatrenia na ochranu zdravia, bezpečia a celkovej pohody účastníkov športu na základe konkrétnej situácie. Zahŕňa aj stanovenie jasných pravidiel spolupráce medzi organizáciami a jednotlivcami.

Každý, kto je akýmkoľvek spôsobom zapojený do športového prostredia, nesie zodpovednosť za ochranu osôb a vytváranie bezpečného, rešpektujúceho a podporného prostredia.



Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Základné princípy ochrany osôb

- Záujem a bezpečie každej osoby je vždy prioritou
- Rešpektovanie dôstojnosti a práv každého
- Každé podozrenie na zneužívanie musí byť riešené okamžite
- Bezpečné športové prostredie
- Dohľad dospelých alebo zodpovedných osôb
- Povinné vzdelávanie trénerov v oblasti ochrany osôb
- Zavedenie jasných postupov a mechanizmov nahlásovania
- Je potrebné zvyšovať povedomie o bezpečnom športe
- Obete musia mať podporu
- Spolupráca medzi inštitúciami je nevyhnutná.

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Definícia

Definovanie zlého zaobchádzania je náročné, pretože k poškodeniu môže dochádzať rôznymi spôsobmi. Ako už bolo uvedené, dotknuté osoby môžu čeliť zneužívaniu v rôznych prostrediach, ako sú rodiny, inštitúcie, komunity, športové prostredie alebo online prostredie. Môžu byť poškodzované jedným alebo viacerými dospelými alebo inými osobami.

Zahŕňa všetky formy fyzického a/alebo emocionálneho zlého zaobchádzania, sexuálneho zneužívania, zanedbávania, nedbanlivosti alebo iného vykorisťovania, ktoré spôsobujú skutočné alebo potenciálne poškodenie zdravia, prežitia, vývoja alebo dôstojnosti športovca v kontexte vzťahu zodpovednosti, dôvery alebo moci.

4 hlavné typy zneužívania:

- **zanedbávanie**
- **fyzické zneužívanie**
- **emocionálne zneužívanie**
- **sexuálne zneužívanie**

Zneužívanie je definované ako akt konania (urobenie niečoho), zatiaľ čo zanedbávanie je definované ako opomenutie starostlivosti (neurobenie niečoho), ktoré spôsobuje skutočné alebo potenciálne poškodenie.

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Zanedbávanie

Zanedbávanie znamená nedostatočnú starostlivosť o zdravie, vzdelanie, dohľad, bezpečné prostredie alebo základné potreby, ako sú oblečenie a strava. Ide o pretrvávajúce zlyhanie zabezpečiť fyzické a/alebo psychologické potreby osoby, ktoré môže viesť k vážnemu ohrozeniu jej zdravia, pohody alebo rozvoja.

Fyzické zneužívanie

Fyzické zneužívanie môže mať rôzne formy, vrátane:

- bitia
- trasenia
- pálenia
- topenia
- hryzenia

Emocionálne zneužívanie

Emocionálne zneužívanie zahŕňa:

- verbálne urážky
- ponižovanie
- zastrašovanie
- manipuláciu

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Sexuálne zneužívanie:

Sexuálne zneužívanie zahŕňa využívanie osôb na sexuálne aktivity.

Môže zahŕňať:

- znásilnenie
- orálny sex
- dotyky
- vystavovanie sexuálnemu obsahu

Znaky a indikátory zneužívania osôb

Zanedbávanie - príznaky

Fyzické znaky:

- špina
- hlad
- nevhodné oblečenie
- zdravotné problémy

Behaviorálne znaky:

- úzkosť
- agresivita
- depresia
- absencie v škole

Čo robiť:

- počúvať
- uistiť ho
- neobviňovať ho
- nahlásiť situáciu

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Fyzické zneužívanie - príznaky

Fyzické znaky:

- modriny
- zlomeniny
- popáleniny

Behaviorálne znaky:

- strach
- depresia
- problémy v škole

Emocionálne zneužívanie – príznaky

- nízke sebavedomie
- problémy so vzťahmi
- emocionálne výkyvy

Sexuálne zneužívanie – príznaky

- nevhodné sexuálne správanie
- strach z konkrétnych osôb
- zmeny správania

Šikana a kyberšikana

Šikana zahŕňa:

- fyzické útoky
- urážky
- vylučovanie zo skupiny

Kyberšikana prebieha online:

- sociálne siete
- správy
- hry

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

ROZPOZNÁVANIE A DETEKCIA ZNEUŽÍVANIA A NÁSILIA

Rozpoznávanie, detekcia a prevencia násilia sú kľúčové vo všetkých športoch. Násilie sa môže vyskytnúť v rôznych prostrediach, ako sú domov, škola, ihrisko, ulica alebo športové prostredie.

Je dôležité zdôrazniť, že zneužívanie a násilie sú úplne neprijateľné a škodlivé pre mladých športovcov. Takéto správanie nemá v športe miesto.

Násilie vo volejbale sa môže vyskytovať na:

- individuálnej úrovni
- vzťahovej úrovni
- organizačnej úrovni

Pre športovcov môže mať účasť na športe aj negatívne dôsledky, ako sú:

- depresia
- sebapoškodzovanie
- poruchy príjmu potravy
- nespavosť

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Úrovne násilia

Športové organizácie by mali reagovať na akýkoľvek typ násilia bez ohľadu na:

- páchatela
- intenzitu
- frekvenciu

Na športovisku by mala platiť politika nulovej tolerancie voči násiliu.

Na základe závažnosti rozlišujeme tri úrovne.

1. úroveň násilia

Situácie zahŕňajú jednoduché formy nevhodného správania medzi osobami, ktoré dokáže tréner vyriešiť sám.

Príklady:

- strkanie
- zakopnutie
- hádky
- nadávky
- posmievanie

Vzťahy medzi osobami nie sú vážne narušené a situácia sa vyrieši:

- ospravedlnením
- pokračovaním v hre

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

2. úroveň násilia

Zložitejšie situácie, ktoré si vyžadujú:

- nahlásenie klubu
- spoluprácu tímu

Príklady:

- fyzické alebo psychické zneužívanie
- ponižovanie
- vyhrážky
- vydieranie
- vylučovanie zo skupiny
- zdieľanie ponižujúcich videí

3. úroveň násilia

Najzávažnejšie prípady vyžadujú zapojenie externých inštitúcií.

Zahrňajú:

- vážne zranenia
- bitie
- zanedbávanie
- sexuálne zneužívanie
- výrobu pornografického materiálu
- znásilnenie

V týchto prípadoch je nutné:

- okamžité nahlásenie
- zapojenie tímu na ochranu detí

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Profil obete násilia

Osoby, ktoré zažívajú násilie, často zdieľajú určité rizikové faktory.

Demografické faktory

- mladší sú zraniteľnejší
- ženy častejšie čelia sexuálnemu násiliu
- muži častejšie fyzickému násiliu

Environmentálne faktory

- násilie v rodine
- závislosti
- psychické problémy rodičov
- chudoba

Tieto faktory zvyšujú riziko zneužívania.

Psychologické a behaviorálne znaky

- náhle zmeny správania
- úzkosť
- uzavretosť
- agresivita

Sociálne znaky

- izolácia
- problémy v škole
- slabý výkon

Dlhodobé dôsledky

- zdravotné problémy
- psychické poruchy
- problémy vo vzťahoch

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Profil páchatel'a

Páchatel'om môže byť:

- tréner
- rodič
- spoluhráč

Najčastejšie ide o rovesníkov (šikana)

Faktory:

- vystavenie násiliu
- slabá rodičovská kontrola
- chudoba

Psychologické znaky

- agresivita
- impulzivnosť
- poruchy správania

Sociálne faktory

- vplyv rovesníkov
- slabé sociálne zručnosti

Školské faktory

- slabý prospech
- absencie
- nízka motivácia

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Profil svedkov násilia

Osoby, ktoré sú svedkami násilia, sú tým výrazne ovplyvnené

Demografické faktory

- všetky vekové skupiny môžu byť ovplyvnené
- mladší reagujú viditeľnejšie (plač, pripútanosť)
- starší skôr internalizujú (depresia, uzavretosť)

Rodinné a environmentálne faktory

- domáce násilie
- násilie v komunite
- psychický stav rodičov

Psychologické a behaviorálne znaky

- úzkosť
- strach
- depresia
- problémy so spánkom
- poruchy správania

Sociálne vzťahy

- problémy s dôverou
- problémy vo vzťahoch
- izolácia

Škola

- slabý výkon
- absencie
- problémy so sústredením

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Stratégie intervencie a prevencie

Riešenie problematiky násilia si vyžaduje komplexný prístup.

Práca s páchatelmi

- programy pre rodičov
- podpora rodín
- programy proti šikane
- podpora inkluzívneho prostredia
- mentoring
- psychologická pomoc

Podpora svedkov

- terapia
- rodinná podpora
- bezpečné prostredie v škole
- komunitné zdroje

Riešenie násilia a budovanie ochranného systému

Proces hodnotenia rizika je kľúčový pre ochranu športovca.

Krok 1 – Pozorovanie

- sledovanie zmien správania
- sledovanie zdravotného stavu

Krok 2 – Vážnosť podozrení

- nič nepodceňovať
- každé podozrenie riešiť

Krok 3 – Rozhovor

- počúvať bez nátlaku
- neklásť sugestívne otázky

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Krok 4 – Zdieľanie informácií

- správne a citlivé zdieľanie
- ochrana údajov

Krok 5 – Morálna zodpovednosť

- povinnosť konať
- nahlasovať podozrenia

Reakcia na zverenie sa športovca

- nájsť pokojné miesto
- počúvať bez posudzovania
- netlačiť na neho
- uistiť ho, že to nie je jeho vina
- neobviňovať
- vysvetliť ďalšie kroky

Vytváranie bezpečnostných pravidiel v klube

Čo robiť:

- vytvoriť jasné pravidlá
- školenia
- dohľad

Čo nerobiť:

- ignorovať problémy
- bagatelizovať násilie

Úloha trénerov

Tréneri majú kľúčovú úlohu pri:

- prevencii násilia
- vytváraní bezpečného prostredia
- podpore detí

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Posilňovanie kompetencií

- vzdelávanie trénerov
- odborné školenia

Podpora športu ako prevencie násilia

Šport podporuje:

- rešpekt
- spoluprácu
- fair play

Šport je nástrojom prevencie násilia a podpory zdravého vývoja.

Každý volejbalový klub by mal zaviesť konkrétne postupy na ochranu osôb:

- vypracovanie internej politiky ochrany osôb
- určenie zodpovednej osoby (safeguarding officer)
- zavedenie systému nahlasovania incidentov
- pravidelné školenia trénerov a personálu
- spolupráca s odborníkmi (psychológ, sociálny pracovník)

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Postup pri podozrení alebo incidente

Okamžité hlásenie

- Čokoľvek, čo vyvoláva obavy (násilie, obťažovanie, šikana či duševné problémy), by sa malo okamžite nahlásiť buď vedúcemu klubu, safeguarding poverenej osobe alebo priamo federácii
- Ak je situácia naliehavá (ohrozenie zdravia, životné riziko), je vhodné kontaktovať aj núdzové služby.

Dokumentácia a evidencia prípadu

- Všetky hlásenia by mali byť dokumentované – detaily, kto nahlásil, kedy, čo sa stalo – aby bolo možné prípad dôsledne vyšetriť a riešiť.
- Tieto záznamy by mali byť spracované s rešpektom k dôvernosti a ochrane osobných údajov.

Vyšetrovanie a opatrenia

- Prípady by mala riešiť buď poverená bezpečnostná osoba vo zväze/klube, alebo, ak je to potrebné, odborný tím (napr. právna alebo psychologická pomoc).
- Výsledkom môže byť intervencia, podpora obetí dočasné obmedzenie kontaktu medzi podozrivým a zraniteľnými osobami, alebo disciplinárne kroky podľa interných pravidiel.

Podpora dotknutých osôb

- Poskytovanie okamžitej emocionálnej a psychologickej podpory je kľúčové. Toto zahŕňa aj pomoc externých partnerov ako IPčko.



Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

POSTUP NAHLÁSENIA INCIDENTU

Vyplnenie formulára incidentu

- Dotknutá osoba (hráč, rodič, tréner alebo svedok) vyplní Formulár pre nahlásenie incidentu.
- Formulár musí obsahovať všetky dostupné informácie: dátum, miesto, typ incidentu, popis, osoby zúčastnené, svedkov, okamžité opatrenia, kontakt na nahlásujúceho.

Odoslanie formulára na sekretariát SVF

- Vyplnený formulár sa odosiela elektronicky na oficiálny email Slovenskej volejbalovej federácie: safeguarding@svf.sk
- Alternatívne môže byť formulár doručený osobne alebo poštou na adresu: Kalinčiakova 33, 83104 Bratislava, Slovensko.

Potvrdenie prijatia

- Sekretariát SVF potvrdí prijatie formulára
- Dotknutá osoba dostane informáciu o ďalšom postupe a o tom, kto bude prípad riešiť.

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball



Dotknutá osoba vyplní Formulár hlásenia incidentu



Odoslanie formulára na e-mail: safeguarding@svf.sk



Prijatie hlásenia a posúdenie prípadu



Riešenie prípadu a podpora pre dotknutú osobu

e-mail: safeguarding@svf.sk

Spoločne zabezpečme bezpečné prostredie vo volejbale

**SLOVENSKÁ
VOLEJBALOVÁ
FEDERÁCIA**



Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Interné spracovanie a vyšetrovanie

- Formulár je disktrétne zdieľaný s poverenou osobou pre safeguarding vo federácii.
- Nasleduje:
 - preverenie situácie,
 - kontaktovanie dotknutých osôb,
 - spolupráca s psychologickou podporou (IPčko) podľa potreby,
 - prípadné disciplinárne alebo ochranné opatrenia.

Podpora dotknutej osoby

- Počas celého procesu má dotknutá osoba prístup k psychologickej podpore IPčka:
 - Web: ipcko.sk
 - Linka: 0800 500 333
- SVF koordinuje bezpečný prístup k športovým aktivitám, aby dotknutá osoba nebola ohrozená ani vystavená ďalšiemu stresu.

Uzavretie prípadu a spätná väzba

- Po ukončení vyšetrovania SVF poskytne spätnú väzbu nahlasujúcej osobe, pokiaľ je to možné, a urobí odporúčania pre prevenciu budúcich incidentov.

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Spolupráca s IPčkom - psychologická podpora

IPčko je občianske združenie, ktoré poskytuje bezplatnú, anonymnú a 24/7 psychologickú pomoc mladým ľuďom vrátane športovcov, ktorí zažívajú psychické napätie, stres, úzkosť či iné problémy.

Projekt so Slovenskou volejbalovou federáciou – SVF a IPčko spolupracujú najmä na podpore duševného zdravia volejbalistov a volejbalistiek, ako aj ich trénerov a rodičov. Cieľom je zlepšiť prevenciu psychických problémov, rozšíriť informovanosť o dostupnej pomoci a umožniť mladým ľuďom dostupnú podporu, keď ju potrebujú.

Web: ipcko.sk (bezplatná poradňa pre mladých)

Núdzová linka: 0800 500 333

Ochrana osôb vo volejbale

Safeguarding in volleyball

Záverečné odporúčania

1. Zaviesť nulovú toleranciu voči násiliu
2. Podporovať otvorenú komunikáciu
3. Pravidelne aktualizovať postupy
4. Zapájať rodičov a komunitu

Táto smernica definuje základné princípy ochrany osôb, opisuje jednotlivé formy zneužívania (zanedbávanie, fyzické, psychické a sexuálne násilie) a uvádza indikátory na ich rozpoznanie, stanovuje zásady, postupy a opatrenia na ochranu osôb vo volejbale v rámci Slovenskej volejbalovej federácie, zdôrazňuje povinnosť vytvárať bezpečné, podporné a rešpektujúce prostredie.

Ochrana osôb vo volejbale je spoločná zodpovednosť všetkých účastníkov športového prostredia.

Tento dokument predstavuje základný rámec ochrany osôb vo volejbale. Jeho implementácia prispeje k vytvoreniu bezpečného, podporného a profesionálneho športového prostredia.